

FARDUS & MALTE

HUNDSTREJKEN

CAMILLA CEDER & HANNA GRANLUND

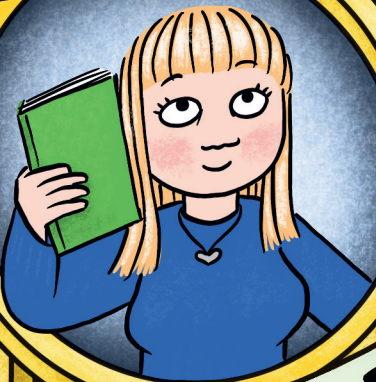
BONNIER
CARLSEN

FARDUS

SOFFAN

SIRI

MALTE

TOKER

OLA

JAG HETER FARDUS och jag har egentligen inget emot djur. Bara de inte bits, rivs och låter för mycket, eller är stora och arga.

Min bästa kompis Malte däremot – han älskar alla djur. De som känner honom vet att han håller ordning på djuren som bor i vårt område. Ibland kan jag tycka att det är lite tjatigt att behöva stanna och prata med varenda hund vi möter. Det kan ta hundra år att gå till torget för att köpa en liten chokladboll!

Men för det mesta låter jag honom hålla på. Det är inte mer än rätt. För Malte klagar aldrig när jag ger boktips.

På samma sätt som jag tycker att djur kan vara ointressanta, tycker Malte att det lätt blir för mycket läsning och redovisning. Särskilt i skolan.

- Det är bra att öva sig på att läsa och hålla redovisning, tycker fröken. Ni kan förbereda och berätta för klassen om vad som helst. Gärna något ni är intresserade av.

Malte tycker att det är pirrigt att prata inför klassen. Han är säker på att han ska svimma.

Ibland tycker jag också att det är nervöst, men att hålla redovisning om boktips är där-
emot väldigt lätt. Det beror på att jag vill jobba på biblioteket när jag blir stor. Som Siri.

Ända sedan jag lärde känna Siri på biblioteket har hon gett mig förslag på böcker. Alla böcker som hon har föreslagit har jag läst och skrivit en recension på. Alltså vad jag tyckte om dem. Det har hunnit bli en ganska lång boktipslista. När en bok är bra finns den kvar i mitt hjärta för alltid.

2

MALTE TYCKER VERKLIGEN inte att det blir lättare för varje gång han redovisar, som fröken verkar tro. Det hjälper inte att det inte behöver vara fakta.

– Vad händer om du redovisar ihop med någon? funderar fröken.

– Det skulle nog vara bra om det var fler på scenen, håller Malte med om. Kanske både djur och människor . . .

Jag förstår direkt vad han menar. Soffan och Toker! Fröken skrattar.

Hon vet redan att Soffan är Maltes busiga papegoja, som river sönder hans läxböcker.

Och att Toker är hunden som ibland kommer och hämtar Malte på skolgården tillsammans med sin husse Ola. (Ola som också råkar bo ihop med Malte och hans mamma.)

– Kanske att redovisningen kan handla om Soffan och Toker då? säger hon.

– Fardus då? säger Malte förvirrat. Fardus måste vara medarbetaren. Annars går det inte.

– Det beror på om du vill, säger fröken och vänder sig till mig. Du är ju klar med din redovisning, Fardus.

Jag ställer gärna upp för min bästa kompis. Och hur det än har verkat tidigare, så är Maltes djur numera mina djur också, i hjärtat. Men jag hinner inte säga det, för Malte tar mina händer i sina och ser på mig med allvarlig oro i blicken.

– Det måste vara du, Fardus, säger han. Soffan och Toker känner sig trygga med dig. Om du är med kommer ingen att svimma.

Men just då känns det som att JAG ska svimma! Jag tittar ner på frökens randiga strumpbyxor en stund innan jag kan prata normalt igen.

3

JAG VET JU inte exakt vad som hände när Malte kom hem från skolan den här dagen. Det enda jag vet är det som händer på kvällen.

Malte kommer hem till mig. Han bor i porten bredvid och har gått över vinden utan skor som han brukar.

Jag ser direkt att han är helt olycklig.

När det ringer i hans telefon, svarar han inte ens. Istället ramlar han ihop på min säng och lägger en kudde över ansiktet.

Jag hör knappt vad han säger under kudden.

– Toker ska flytta. Nu ska mamma och Ola bli särbor igen.

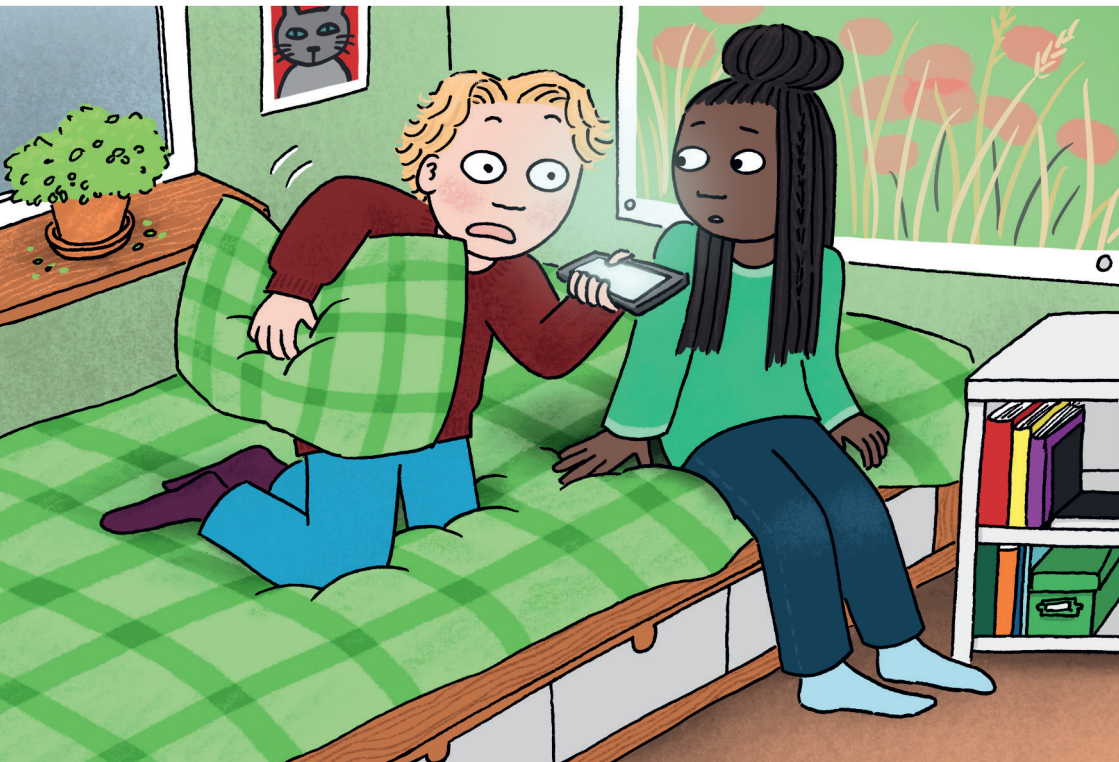
Det tar en stund innan jag får ur Malte vad som har hänt. Särbor betyder att man fortsätter att vara kära, men inte bor ihop.

Det ringer igen.

– Du behöver inte vara orolig, Malte, påstår hans mamma i högtalartelefonen. Ola och Toker kommer fortsätta att vara hos oss jättemycket, och vi kan vara i deras lägenhet i stan.

– I stan? säger Malte förskräckt.

För stan ligger hundra hållplatser bort.

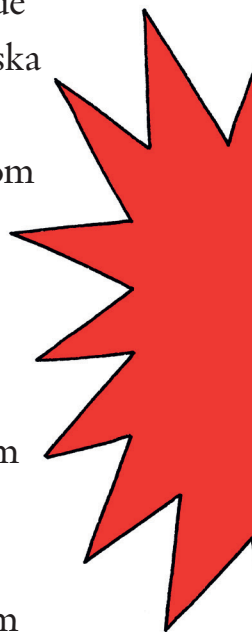
Toker var ju faktiskt Olas hund från början, även om Malte nästan har hunnit glömma det. Men tyvärr har inte Ola glömt det, för han tänker ta med sig Toker till sin lägenhet när han flyttar. Tydligt finns det ett grönområde bakom huset där han ska bo. Ola och Toker ska gå långa promenader där varje dag.

– Så det kommer inte vara ett dugg synd om hunden, säger Maltes mamma.

Då klickar Malte bort henne.

– Det är ju mig det är synd om! nästan skriker han.

Min pappa tittar oroligt in i mitt rum, som jag delar med min syster. Vilken tur att hon inte är hemma! (Med henne vet man nämligen aldrig: hon kan vara jättestöttande, som den gången hon gav mig en fin dagbok att skriva om mina känslor i. Men ibland skrattar hon bara. Min bror är mer pålitlig. Men det är sällan han råkar vara hemma just när jag är ledsen.

Då är det tur att Malte finns. För han är alltid hemma, och ställer alltid upp.)

– Gå ut, säger jag till pappa.

Malte märker inget.

Malte misstänker att det är hans mamma som inte vill att Toker ska bo kvar, nu när Ola flyttar. Hon var aldrig särskilt positivt inställd till hund. Malte har tårar i ögonen.

Det är ett viktigt ögonblick i vår vänskap, som kan föra oss närmare varandra.

Åh, varför är det så svårt att veta vad man ska säga när någon är ledsen? Eller vad man ska göra när föräldrar bestämmer dåliga saker. Men då kommer jag på:

– Det där som fröken pratade om häromdagen. Han som arbetar för barns rättigheter. Och att barn ska få vara med och bestämma över sina liv?

– Barnombudsmannen? kommer Malte också ihåg.

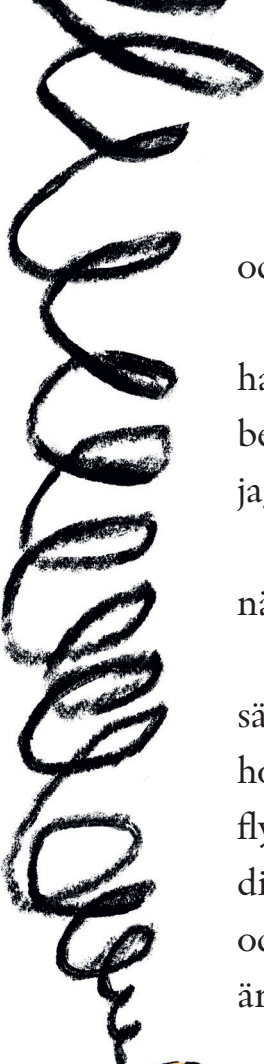
Jag söker på Barnombudsmannen. Först kommer det en massa svår fakta. Sedan kan man gå in på ”Mina Rättigheter” och skriva hur gammal man är, och då blir det lättare.

– Här finns olika knappar som man kan läsa, säger jag.

Vi läser om allt. Men hittar inget om vår situation. Vilka rättigheter har vi egentligen när Maltes mammas kille ska flytta med Maltes hund? Vi hittar en massa svar om barns rättigheter. Bra svar – vi sparar dem och allt – men inget som handlar om själva problemet. Kanske vet Barnombudsmannen inte så mycket om hundar?

– Du ville ju inte ens att Ola skulle flytta in från början, påminner jag. Hade det inte varit för Toker skulle du aldrig gått med på det.

Malte nickar: han minns krisen. Men också hur den vände.

– Toker brukar slicka mig ren när jag har fått köttfärssås i ansiktet så att jag inte behöver tvätta mig. Och när jag sover har jag Toker som kudde.

Jag låter Malte prata. Prata hjälper ofta när man är ledsen.

– Jag är den som är mest med Toker, säger han. Alltså borde jag ha mest rätt till honom. Dumma Ola! Varför skulle han flytta in, om han bara skulle flytta ut igen direkt? Kunde han inte bara hälsat på då och då, som de andra pojkvännerna? Han är lika dum som mamma.

– Se det så här, säger jag. Du har fått testa att ha Toker i nästan ett halvt år.

Det är mer än vad de flesta får. Var glad för det.

Malte suckar.

– Varför kan vuxna aldrig bestämma sig?
Förstår de inte att det drabbar deras barn?

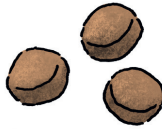
Jag nickar lite grann. Men jag säger inget. Alla vet att man ska akta sig för att klaga för mycket på andras föräldrar. Lätt kan det vändas emot en och bli till ett bråk. Jag vet ju hur jag är: Själv får jag bli hur arg som helst på min mamma och pappa.

Till exempel för att jag inte får ha översovning med en kompis mitt i veckan.

Men så fort någon annan säger något om min familjs regler, händer det konstiga att jag börjar hålla med mina föräldrar. Jag menar: jag får ju leka hela dagen. Och sova över om det är helg. Räcker inte det? Plötsligt kan jag tycka att kompisen är otacksam och kanske lite gnällig.

Fast när jag blir vuxen och får egna barn, då tror jag nog att de ska få sova över mitt i veckan. I alla fall ibland.

Läs mer om Camilla Ceder
och Hanna Granlund
på bonniercarlsen.se

FARDUS & MALTE – HUNDSTREJKEN

© text: Camilla Ceder 2025

© bild: Hanna Granlund 2025

Typsnitt: Indigo Antiqua Pro Text och Providence

Utgiven av Bonnier Carlsen Bokförlag, 2025

Box 3159, 103 63 Stockholm

info@bonniercarlsen.se

www.bonniercarlsen.se

Tryckt i Lettland av Livonia Print, 2025

ISBN 978-91-7979-841-3

Tryckning 1

